

Zápis ze 165. jednání Komise pro hodnocení výzkumných organizací

konaného dne **10. května 2024 od 13.00 hod** dle dohody na předchozím jednání **distančně** via aplikaci Webex.

Jednání se zúčastnili: prof. RNDr. Tomáš **Polívka**, Ph.D. (předseda); Matěj **Bajgar**, Dphil.; Mgr. Pavlína **Libichová Cermanová**, Ph.D.; Mgr. Vojtěch **Fikar**; prof. RNDr. Ing. František **Kocourek**, CSc.; doc. RNDr. Stanislav **Kozubek**, DrSc.; RNDr. Ondřej **Krajíček**; prof. Ing. Bohumír **Strnadel**, DrSc.; doc. PhDr. Bc. Iva **Poláčková Šolcová**, Ph.D.; prof. RNDr. Petr **Štěpnička**, Ph.D., DSc.; prof. MUDr. Jan **Trka**, Ph.D.; prof. Ing. Eva **Vejmelková**, Ph.D.; prof. RNDr. PhDr. Hana **Voňková**, Ph.D et Ph.D.; PhDr. Jitka **Slavíková** (host); Ing. Hana **Bakičová** (host); RNDr. Ondřej **Majer**, CSc. (host); Mgr. Markéta **Avakian** (host); Mgr. Michal **Nekorjak**, Ph.D. (host); Ing. Stanislav **Janovský** (host)

Omluveni: prof. RNDr. David **Honys**, Ph.D.; prof. MUDr. Pavel **Ševčík**, CSc.; Mgr. Ing. Kateřina **Miholová**, Ph.D. (tajemnice)

Komise byla usnášeníschopná.

Pro jednání Komise byl předem navržen program, podklady pro jednání Komise byly rozesílány průběžně e-mailem.

Projednávané body:

- 1) **Zahájení, schválení návrhu programu, schválení zápisu ze 164. jednání KHV**
- 2) **Informace ze 401. zasedání Rady** *[T. Polívka]*
- 3) **Implementace Metodiky 2017+** *[T. Polívka, K. Miholová]*
 - a) **Informace o aktuálním stavu hodnocení na národní úrovni podle M17+**
 - b) **Výzva SKV H24**
 - c) **Nové zobrazení výstupů z Modulu 1**
 - d) **Aktualizace Metodiky 2017+**
 - e) **Metodika hodnocení výzkumných organizací v segmentu vysokých škol 2025+**
 - f) **Oborové kapacity**
 - g) **Konference**
- 4) **IS VaVal** *[S. Janovský]*
- 5) **Různé**
- 6) **Závěr**

Ad 1) Jednání zahájil předseda KHV prof. Polívka. Členové KHV jednohlasně schválili program 165. jednání KHV a zápis ze 164. jednání KHV.

Ad 2) Prof. Polívka informoval o 401. zasedání Rady, kde se jednalo o Návratových grantech GA ČR. Na jednání byl přítomen i pan předseda Baldrian, který uvedl, že všechny připomínky budou písemně vypořádány a předloženy na předsednictvo RVVI ke konečnému vyjádření. Dále měla Rada na programu Stratin+, jehož hlavním příjemcem je TC Praha. Tento program se zabývá



vytváření datových analýz a průzkumů, které následně využívají různé státní subjekty (např. Rada, MŠMT). Informoval přítomné, že pokud by KHV chtěla nechat zpracovat nějakou analýzu, lze toto téma zadat přes Radu ke zpracování.

Dále informoval, že byla doplněna Rada pro výzkumné infrastruktury pod MŠMT, která se zabývá hodnocením velkých výzkumných infrastruktur. Rada také definitivně schválila rozpočet, který bude předložen k projednání na vládě. Rozpočet byl schválen s navýšením o cca 11,5 %. Konečné rozhodnutí o rozpočtu bude známo v září 2024.

Prof. Trka položil dotaz, zda bude dále probíhat financování udržitelnosti národních výzkumných ústavů, které vznikly z Národního plánu obnovy resp. z programu EXCELES. Jedná se konkrétně o financování udržitelnosti těchto center od roku 2026. Prof. Polívka uvedl, že informaci o dalším financování těchto center nemá. Nicméně v rozpočtu je počítáno s navýšením rozpočtu na každé ministerstvo, GA ČR i TA ČR. Dále uvedl, že podrobný rozpočet pro rok 2026 bude diskutován až ke konci letošního roku.

Ad 3a) Mgr. Avakian shrnula, že hodnocení probíhá dle harmonogramu. Hodnocení v M1 běží, zhodnoceno je přes 95 % výsledků, pouze u 12 výsledků chybí externí posudky. Na hodnocení participovalo asi 1100 hodnotitelů. Problematické výsledky jsou průběžně diskutovány v rámci panelů. V M2 byly připraveny všechny zprávy a jsou k dispozici na interní části webu m17.rvvi.cz všem panelistům. Novinkou je podrobnější informace o nepropojených/problematických výsledcích, dr. Nekorjak definoval základní problémy, tyto výsledky byly následně rozděleny do příslušných kategorií. Opravy v RIV a WOS ze strany VO by tedy měly probíhat daleko snadněji.

Na červnovém zasedání Rady budou schvalovány poslední protokoly z tripartitních jednání s MZd a MV. Oba dva poskytovatelé prováděli hodnocení až na začátku roku 2024, proto musely být tripartitní jednání posunuty až na duben/květen. U MZd byl zmíněn problém s hodnocením dvou fakultních nemocnic, které mají odlišné finální agregované hodnocení, ale hodnocení v jednotlivých modulech je totožné. MZd zaslalo protokoly z hodnocení a zprávu o provedeném hodnocení v M3-5, kde je uvedeno „*Tam, kde celkové hodnocení výzkumné organizace dosáhlo výsledku na úrovni mezi dvěma hodnotami (1,5 tj. A-B nebo 2,5 tj. B-C), projednala Komise pro institucionální podporu znovu všechna zpracovaná hodnocení a aklamací se přiklonila k výslednému zaškálování.*“

Ad 3b) Prof. Polívka KHV informoval, že aktualizace metodiky hodnocení je oproti avizovanému harmonogramu opožděná, proto bude sběr výsledků do Modulu 1 vyhlášen podle stávajících kritérií. KHV byla předestřena možnost případné změny, kdy by bylo možné odevzdat výsledek nikoli za současných 15 ale za 20 mil. Kč IP DKRVO. KHV se shodla, že není důvod ke změně a doporučila Výzvu ke schválení Radě. Mgr. Avakian krátce informovala o odměňování panelistů a hodnotitelů.

Ad 3c) Mgr. Avakian uvedla, že význam Modulu 1 spíše stoupá, a proto byla vytvořena nová interaktivní grafická aplikace, jejímž účelem je jednoduše zobrazovat výstupy z M1 v oborovém kontextu. Přístup do těchto statistických přehledů je poskytován prozatím pouze členům KHV. Prof. Polívka požádal o doplnění srovnání oborů/VO. Prof. Kocourek navrhl, zda by nebylo možné ještě informace rozdělit na přínos k poznání a společenskou relevanci. Doc. Poláčková žádala o informaci, zda bude možné ze systému provádět exporty. Mgr. Majer informoval, že exporty prozatím možné nejsou. Prof. Polívka vyzval přítomné, aby veškeré podněty k aplikaci zasílaly v průběhu července a srpna. Dr. Nekorjak avizoval, že v průběhu prázdnin snad bude k dispozici nové programovací prostředí, které práci usnadní.

Ad 3d) Prof. Polívka zrekapituloval dění ohledně aktualizace metodiky v krátké prezentaci. KHV byly předány tři dokumenty s připomínkami od členů Rady. Připomínky prof. Polívka rozdělil



do několika částí: posílení role poskytovatele, váha modulů, zda má být M2 plnohodnotným modulem a zda je nutné každoroční hodnocení v M2, návrh na vytvoření nezávislého kontrolního orgánu, zpřesnění pravidel vylučujících střet zájmů, hodnotící škály a aplikovaný výzkum, periodicita. Jednotlivé připomínky byly detailně diskutovány. Prof. Polívka shrnul, že komentáře členů KHV zapracuje do jednoho dokumentu, který bude distribuován k případným dalším připomínkám. Dále uvedl, že termín pro finalizaci dokumentu je stanoven do konce srpna.

Ad 3e) Prof. Polívka informoval přítomné o záměru ministrů Beka a Ženíška předložit Metodiku hodnocení výzkumných organizací v segmentu vysokých škol 2025+ ke schválení vládě. Dokumenty předkládané vládě ministrem VVI schvaluje Rada a vyjadřuje se i její poradní orgán KHV. Dokument byl distribuován 7. června. Materiál má být předložen na 402. zasedání Rady již nadcházející pátek, tj. za tak krátkou dobu není možné zpracovat a schválit vyjádření KHV. Prof. Polívka navrhl, aby byla Radě zaslána informace, že se KHV s materiálem částečně seznámila. Mgr. Fikar zdůvodnil, proč bylo rozhodnuto o předložení materiálu na vládu. Metodika není platná pouze pro resort MŠMT, ale i pro MV a MO. Dále uvedl, že původní Metodika pro segment VŠ je v této chvíli vládou schválená příloha Metodiky 17+. Mgr. Fikar popsal proces vzniku nové metodiky pro hodnocení segmentu. První draft byl připraven v loňském roce a následně byl diskutován se zástupci vlády a s Radou (prof. Jurajdou a prof. Polívkou). Na základě tohoto draftu byla ustavena pracovní skupina (MŠMT, zástupci Úřadu vlády a Rady, reprezentace VŠ, ČR, RVŠ, MO, MV a zástupce AV ČR). Celkem bylo k metodice hodnocení VŠ zasláno zástupci pracovní skupiny 120 připomínek. Dále přítomné informoval o plánové online schůzce (18. června), na které by měly být vypořádány připomínky. Hlavní intencí aktualizace metodiky hodnocení v segmentu je hodnocení oborové, snížení počtu indikátorů se zachováním informační hodnoty. V M3 bylo rozšířeno spektrum výsledků, které je zde možné prezentovat. Prof. Polívka uvedl, že považuje za správné, aby M3 nebyl vázán výhradně na výsledky z RIV. Již v minulosti bylo navrhováno aby v M3 by mohly být hodnoceny i výsledky smluvního výzkumu, které v RIV nejsou. Dále bude vytvořen nový odborný poradní orgán, který má dohledovou, doporučující a odvolací funkci, nemá však kompetenci měnit hodnocení. Mgr. Fikar uvedl, že se snaží, aby nová metodika byla co nejinkluzivnější pro všechny typy VŠ (tj. do jednoho indikátoru mohou být zahrnuty všechny typy výzkumu podle důležitosti výsledků dané VŠ).

Prof. Polívka uvedl, že KHV má povinnost se vyjádřit ke složení mezinárodních evaluačních panelů (dále jen „MEP“). Harmonogram hodnocení, tak jak je nastaven v návrhu Metodiky VŠ, nedává KHV prostor kriticky zhodnotit personální složení MEPů jednotlivých VŠ, které má schvalovat. Na základě zkušenosti KHV z minulého kompletního hodnocení v segmentu VŠ je navržena změna harmonogramu tak, aby MEPy mohly být zodpovědně schváleny a to vč. případných změn. Mgr. Fikar doplnil, že možná bude seznam VŠ rozšířen o čtyři nové soukromé VŠ, jejichž hodnocení se pojí s řadou problémů. Prof. Kocourek informoval přítomné, že materiál považuje za velmi kvalitně zpracovaný. Navrhl, aby podobný rámec hodnocení byl připraven i pro resorty, čím by došlo ke sjednocení hodnocení. Negativně se prof. Kocourek vyjádřil ke stanovení váhy jednotlivých modulů a k využití samotného hodnocení. Prof. Štěpnička ocenil komplexnost dokumentu připraveného MŠMT. Upozornil na použití slova „regionální“ v tabulce na str. 10, absenci pojmu základní výzkum, v tab. 2 považuje stanovenou hodnotu 40 % pro M1 a M2 za velmi nízkou. Dále upozornil na časté duplicity u tabulek, kterých je v dokumentu možná zbytečně mnoho.. Dr. Majer podpořil návrh prof. Štěpničky o stanovení procentní hodnoty jednotlivých skupin modulů v poměru 50/50. Dále požádal, zda by nebylo možné zohlednit v modulech vnitřní hodnotící systém VŠ. Mgr. Fikar uvedl, že evaluace vnitřního systému hodnocení v rámci jednotlivých VŠ a následného přerozdělování financí je v metodice zohledněna. Ke snížení počtu indikátorů uvedl, že v této fázi přípravy jsou již zásadní změny v počtu indikátorů těžko proveditelné. Stále také



pokračují velké diskuze k tématu „oborové kapacity“. Prof. Polívka shrnul tento bod s tím, že Radu bude informovat o kvalitním zpracování předloženého dokumentu s tím, že námítky byly Mgr. Fikarovi sděleny. KHV tedy bere materiál na vědomí.

Ad 3f) Prof. Polívka informoval, že prof. Čapek, rektor Univerzity Pardubice, opakovaně žádal, aby bylo uzavřeno téma oborových kapacit. V loňském roce byly požádány všechny VŠ, aby navrhly případné korekce. Navrhl vyvolat jednání se zástupci MŠMT a RVŠ, kdy by bylo diskutováno o cca čtyřech problematických VŠ (problémy byly prezentovány).

Ad 3g) Mgr. Avakian krátce informovala o plánu konferencí k hodnocení podle M17+. V letošním roce zatím proběhla ve spolupráci s Univerzitou Karlovou v Praze, resp. Přírodovědeckou fakultou, jedna výroční konference věnovaná problematice hodnocení v přírodních vědách a diskutované aktualizaci Metodiky 2017+. Klíčovým poučením z realizovaných konferencí je přetrvávající potřeba zintenzivnit komunikaci směrem k odborné veřejnosti. Návrh na další konferenci, tentokrát ve spolupráci s Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem na podzim 2024 je předložen KHV a následně Rady. Prof. Polívka požádat Odd. hodnocení o přípravu podkladu na červnové zasedání Rady.

Ad 4) Ing. Janovský informoval, že na Radu bude předložen materiál týkající se ORCID, který by se měl do budoucna stát povinným identifikátorem v IS VaVal. Tento bod s sebou nese i požadavek na změnu legislativy. Dále budou Radě předloženy ke schválení úpravy informačního systému, které by měly být spuštěny 30. srpna 2024. Změna se budou týkat modulu DRP - modul pro správu uživatelů, modul pro hlášení podnětů, zlepšení kontrolních mechanismů a také by rádi přidali novou interaktivní prezentaci, která by se týkala institucionální podpory. Dále bude Radě poskytnuta informace o předaných záznamech o výsledcích do RIV v termínu do 30. května 2024. Po schválení Radou budou tyto informace uveřejněny.

Ad 5) Doc. Poláčková se dotazovala na dokument Vzorové příklady hodnocení, kde jsou uvedeny příklady hodnocení pro obě kritéria, všechny stupně známek a všechny oborové skupiny. Žluté označení zdůrazňuje, že se jedná o přínos k poznání. Text bez zvýraznění se týká kritéria společenská relevance. Dále doc. Poláčková poukázala na hodnocení názvu článků, mnohdy jsou vědci nuceni upravit název článku na základě požadavků. Prof. Polívka uvedl, že pokud má kdokoliv nějakou námítku k dokumentu, ať jej informuje. Zmíněný příklad bude vypuštěn.

Prof. Štěpnička nabídl možnost prezenčního setkání KHV na Přírodovědecké fakultě UK.

Ad 6) Příští řádné **166. jednání** se koná dne **2. září 2024 od 13.00 hod.** dle dohody na předchozím jednání distančně via aplikaci Webex.

V Praze dne 8. července 2024

Zapsala: M. Avakian

Schválil: T. Polívka